

De vreemde eieren

(HERFST 1944)

1) DOOR T. VAN BUUL

Het huisje aan de ingang van het Noordbrabantse dorp was oud en bouwvallig. Het zag er net uit, of het zou instorten bij de eerste vlaag van de herfstwind.

Toch waren Olga en haar grootvader wát blij geweest, toen ze dit hutje hadden gevonden om er hun intrek in te nemen. Want de Duitse officieren hadden hen uit hun eigen mooie woning verdreven. Daarin huisde nu de Duitse commandant. Natuurlijk had grootvader niet durven klagen. Bij het eerste woord van tegenspraak zou hij, evenals zoveel andere mannen, weggevoerd zijn als gevangene.

Toen zij zagen dat hij stokoud was en haast niet meer op zijn trillende benen kon staan, meenden de vijanden, dat ze van zo'n afgeleefde grijsaard niets te duchten hadden. En daarom had grootvader bij zijn kleindochter mogen blijven.

Soms begon Olga wel eens:

„Als de oorlog uit is en de moffen weer weg zijn, en vader terugkomt...”

Maar dan wenkte grootvader haar, dat ze moest zwijgen. De Duitsers mochten niet weten, dat haar vader tegen de Duitse troepen vocht.

Dan durfde Olga niets meer te zeggen en grootvader zuchtte.

Waar was Olga's vader nu? Ja, wisten ze dat maar! Was hij nog wel in leven? Niemand kon het zeggen.

Telkens kwamen er vliegtuigen over het dorp heen. Soms droeg een daarvan op de vleugels de Engelse kleuren en dan ontstond er hoog in de lucht wel eens een gevecht, dat ver weg, tot aan de horizon, werd voortgezet.

Vijftien kilometer verder klonk bijna onafgebroken het gebulder van het geschut. Daaraan waren ze echter zo gewend geraakt, dat ze er niet eens meer op letten.

Weken gingen voorbij. Om zijn kleindochter een beetje afleiding te bezorgen, had grootvader haar een konijntje en twee jonge kippetjes gegeven. Olga zorgde voor die dieren zo goed ze kon. Maar de kippen kregen weinig voer en legden slecht. En soms maakten ze Olga 's nachts nog aan het schrikken ook.

„Nu nog mooier!” zei grootvader op een nacht tot zijn kleindochter, die in het achtervertrek sliep. „Daar kakelen me die kippen, midden in de nacht!”

„Weet u 't wel zeker, grootvader? Ik heb niets gehoord.”

„Dat komt, dat jij zo vast sliep. Misschien is

het wel weer een rondzwerfend soldaat, die iets wil stelen... Wacht, ik ga eens kijken.”

Vlug stond de oude man op, deed behoedzaam de deur open en sloop het erf op. Hij deed alles zo zachtjes, dat de dief hem zeker niet hoorde aankomen.

Gelukkig ontdekte hij niets verdachts. Maar het duurde een hele poos, eer hij terugkwam. Eindelijk hoorde Olga in het donker hem de klink weer op de deur doen. Toen pas was ze weer gerust.

„Was er iets, grootvader?”

„Neen, liefje, 'k had het me maar verbeeld.”

„Wat bent u lang weggebleven!”

„Ik heb heel de omgeving van het erf even doorzocht.”

Eens op een keer, toen de kippen 's nachts weer onrustig waren geweest, had grootvader na zijn inspectie gezegd:

„Vertel vooral nooit tegen iemand, dat ik 's nachts wel eens buiten de deur ben geweest. Je weet, dat mag niet van de Duitsers. En die zijn zo wantrouwend. Als ze 't hoorden, zouden ze me mischien inrekenen.”

„O, wees maar gerust, grootvader.”

Maar ziedaar, op zekere dag gebeurde toch, wat grootvader had gevreesd. Een Duits officier verscheen op een morgen aan de deur met een gewapend geleide. Olga begreep, dat hij haar grootvader kwam gevangennemen.

„Wat heeft hij misdaan?” vroeg ze snikkend. „We leefden hier heel stilletjes. We deden niemand enig kwaad.”

De Duitse luitenant gaf haar geen antwoord.

„Waar zit je, oude?” riep hij met een barse stem naar binnen.

„Hier!” klonk het terug.

Grootvader kwam naar buiten en vroeg:

„Wat wilt u van mij?”

„Dat zul je wel horen. Kom maar eens mee.”

„Wat heb ik voor verkeerd gedaan?”

„Vraag je dat nog?”

„Ja.”

Het bleef een ogenblik stil. De soldaten, die maar weinig Nederlands verstonden, keken onverschillig rond. Olga had opgehouden met schreien. Ze kreeg weer een beetje hoop, dat alles nog wel goed zou terechtkomen. Grootvader bleef immers zo kalm; het was zeker niets ernstigs. Eindelijk sprak de officier:

„Je wordt er van beschuldigd, dat je inlichtingen hebt verstrekt aan de Engelse troepen.”

„Ik?”

„Ja. En nu verder geen praatjes. Kom mee. Je weet, wat je te wachten staat.”

De oude man bleef nog altijd even bedaard. Kalm keek hij toe, terwijl de soldaten het ganse huis doorzochten. Hij had de hand van zijn klein-dochtertje in de zijne genomen en herhaalde telkens:

„Wees maar niet bang. Huil maar niet. Het zal wel een vergissing wezen. Alles zal nog wel opgehelderd worden.”

Zo slaagde hij er eindelijk in, haar gerust te stellen.

„k Heb niets gevonden,” mompelde de officier, toen hij van de huiszoeking bij hen terugkwam. „Maar dat doet er niet toe. Er zijn bewijzen tegen je.”

Voor het laatst gaf grootvader zijn kleine Olga nog een kus. Hij glimlachte vol vertrouwen; maar

die glimlach kon toch de tranen niet verbergen, die in zijn ogen blonken. Tenslotte zei hij:

„Als ik soms niet gauw terug mocht komen, ga dan naar vrouw Bleker, onze naaste buur. Maar de eerste paar dagen kun je nog wel hier in huis blijven. Er is eten genoeg in keuken en kasten. Denk er om, dat je 's avonds na acht uur niet buitenshuis komt. En kijk elke morgen of de kippen eieren gelegd hebben.”

„Komaan, ben je klaar?” vroeg de officier nors.

Het escorte vertrok. Tussen die jonge, krachtige mannen in uniform, leek de gevangene nog ouder en nog meer gebogen dan anders.

Toen de avond begon te vallen, zat Olga nog altijd op dezelfde plek, waar ze 's morgens van grootvader afscheid had genomen. 't Was of ze verstijfd was van angst en vertwijfeling.

Nu hadden ze haar grootvader gevangengenomen. Misschien zouden ze hem wel doodschieten! Waarom toch? Wat had hij misdreven? En zij was nu alleen. Wat moest er van haar worden?

Het was intussen tijd geworden om het loodsje te gaan sluiten, waarin de twee kippen de nacht doorbrachten. Toen ze dit gedaan had, schoten haar de woorden te binnen, die grootvader bij 't heengaan had gesproken: „Ga elke morgen kijken, of de kippen een ei gelegd hebben.”

't Verwonderde haar, dat grootvader op zo'n ernstig ogenblik aan zo iets had kunnen denken. En dat vooral, omdat ze maar zo zelden eieren vonden.

Waarom had hij dit dan toch gezegd?

Het was nu echter al zo donker geworden, dat ze de moed miste om over het erf nog eens terug te gaan naar het schuurtje.

Zorgvuldig deed ze de deuren van het huisje op slot en de knippen op de ramen, at toen een paar sneetjes brood, en ging naar bed.

Slapen deed ze evenwel niet veel. Bijna de hele nacht bracht ze door met schreien en bidden.

(Slot volgt.)

UITSLAG KRUISWOORDRAADSEL

Hier volgt nu de oplossing van de puzzle uit het nummer van Januari.

Verticaal: 1. een; 2. appel; 3. ale; 4. ora; 5. K.R.O.; 6. moker; 7. rat; 8. pen; 9. gat; 10. kam.

Horizontaal: 1. Epe; 2. alarm; 3. ark; 11. oor; 12. iep; 13. kar; 14. nek; 15. lager; 16. man.

Er waren honderdtallen goede oplossingen. Hieruit kwamen tenslotte de volgende prijswinnaars naar voren:

EERSTE PRIJS:

Carla Bierenbroodspot, Soendastraat 8, Heemstede.

TWEEDE PRIJS:

C. v. d. Louw, Achthoven D 212, IJsselstein.

DERDE PRIJS:

Klaas te Nijenhuis, Kootwijkstraat 135, Den Haag.

TROOSTPRIJZEN:

Anneke van Pijlen, Hogerijndijk 64, Barwoutswaarder (Woerden).

Bep de Fonkert, Irenestraat 4, Barendrecht. Jurn de Vries, Rijksstraatweg 17, Zuidhorn (Gr.).

Fitia Kroon, Hoofdstraat 78, Ter Apel.

Luusje de Jong, Hoog Buurlostraat 63, Den Haag.

Allen hartelijk geluk gewenst met het behalen van je prijs. En allen, die meegedaan hebben, maar niets hebben gewonnen, verliest de moed niet. Er komen nog meer wedstrijden en puzzles. Als je blijft meedoen zal je vast en zeker ook eens aan de beurt komen, hoor.

De vreemde eieren

(HERFST 1944)

2 (Slot)

DOOR T. VAN BUUL

Toen de dag aanbrak, kreeg ze weer enige hoop. In het licht kon ze aan de gebeurtenissen van de vorige dag terugdenken met minder angst en schrik.

„Het zal een vergissing wezen... Alles zal wel opgehelderd worden...” had grootvader immers gezegd. O zeker. Misschien zou hij vandaag alweer bij haar terugkeren, na zich van alle verdenking gezuiverd te hebben.

Hij had ook gezegd: „Ga zien, of de kippen wat gelegd hebben.”

Bij de gedachte aan deze raadselachtige zin voelde Olga al haar nieuwsgierigheid van gisteren opnieuw ontwaken. Wat was het dwaas van haar geweest, dat ze gisteren niet onmiddellijk naar het kippenhok was gegaan!

Ze kleepte zich vlug aan en stak het erf over naar het schuurtje. Het met stro gevoerde nest van de kippen lag tegen de achterwand, in de hoek. Vlak daarboven was een gat in de muur, dat uitkwam op de weg en met een paar oude zakken dichtgestopt was.

Olga bukte en weerhield met moeite een uitroep van verbazing. Op het stro lagen twee eieren!

Ze nam ze op. Wat waren ze licht! Olga bekwam niet van haar verbazing, toen ze ze op de hand woog. Bij aandachtige beschouwing ontdekte ze vervolgens aan de onderkant van ieder ei een klein rond gaatje. Onmiddellijk ging ze het huis weer binnen en brak de schaal stuk. Uit het eerste ei viel nu een uiterst dun stukje papier, waarop geschreven stond:

B. — 17 ffi V. N. 312 J. S. C.
Norma — 3 — Fil, 816.

Het andere ei bevatte een even onleesbare boodschap, die echter uitvoeriger was. Beide briefjes waren ondertekend: Kees.

Olga verhuisde die dag nog niet naar buurvrouw Bleker. Toch had ze de hoop opgegeven, haar grootvader spoedig weer te zien. Ze had begrepen, dat de verdenking, die op hem rustte, van zeer ernstige aard was; want... deze twee briefjes in cijferschrift konden alleen afkomstig zijn van de Nederlandse spionnagedienst.

En nu begon Olga ook te begrijpen, waarom grootvader 's nachts wel eens heel lang was uitgebleven, als de kippen gekakeld hadden.

Weer is het nacht. En weer slaapt Olga niet.

Maar ditmaal, omdat ze niet wil. Het kost haar moeite genoeg om wakker te blijven, want de vorige nacht heeft ze ook al geen oog dichtgedaan. Ze durft niet naar bed te gaan, uit vrees dat de slaap haar zal overmannen. Als ze een lamp aandraaide, zou ze gemakkelijker wakker kunnen blijven. Maar... als de Duitsers eens merkten, dat ze nog laat in de nacht licht aanhad...? Neen, ze zal maar in het donker blijven zitten. Ofschoon het tamelijk koel is, heeft ze de huisdeur op een kier gelaten.

Eensklaps gebeurt er, wat ze verwacht heeft. Achter van het erf klinkt het gekakel van een kip, maar zo zacht, dat alleen een aandachtig oor het opmerkt.

Haastig sluipt Olga naar het kippenhok. In de schemerschijn van het maanlicht, dat door de wolken heenzeeft, bespeurt ze een donkere gestalte. Een stem fluistert:

„Wie is daar?”

„De kleindochter van grootvader Rodenburg.”

„Is hij ziek?”

Er klinkt ongerustheid in die stem.

„Neen. Eergisteren is hij gevangengenomen.”

Even blijft het doodstil. De man zucht. Daar herneemt hij:

„Vroeg of laat moest dat er wel van komen. Een van de onzen is in handen van de vijand gevallen. Toen hebben die hem zeker gedwongen om te vertellen wat hij wist.”

Hij zwijgt even, maar vervolgt dan weer:

„En de berichten?”

„Die heb ik.”

„Mooi! Die hebben ze dus niet te pakken ge-

kregen! Je grootvader schreef die altijd voor ons op. Hij verzamelde inlichtingen van verschillende kanten. We zullen hem erg missen."

De onbekende denkt een ogenblik na. Dan zegt hij verwonderd:

"Maar hoe komt het, dat ik jou hier vind? Heeft je grootvader gelegenheid gehad om nog even met je te spreken?"

"Neen, meneer. Maar ik heb de eieren gevonden, en toen alles geraden."

"Je bent een dapper klein ding, hoor! Ik durf eigenlijk niet nog een tweede dienst van je vergen, omdat die erg gevaarlijk voor je kan worden... En toch... het leven van drie mensen kan er mee gemeoid zijn..."

"Zeg me maar, wat ik doen moet," smeekt Olga.

"Je moet onze agenten waarschuwen. Gewoonlijk komen die niet hier de schuur binnen. 's Avonds laat of 's nachts komen ze hier langs, steken hun hand door het gat in de muur, en leggen dan zo in het nest net zo'n ei neer als jij hier gevonden hebt. In ieder ei zit een bericht verborgen. Nu moet je hier op de loer gaan liggen. Als er een met een bericht komt, moet je hem zeggen dat hij niet terug moet komen, omdat je grootvader gevangen zit. Zodra ik weet, wat ze nu verder moeten doen, zal ik hun wel mijn bevelen doen toekomen. Heb je me begrepen?"

"Jawel, meneer."

"Denk er aan, dat hun leven er van afhangt."

"U kunt op me rekenen."

"Dank je, dank je," zei de vreemdeling. "Je bent een moedige kleine meid, hoor!"

In gepeins verdiept, bleef de bezoeker nog enkele ogenblikken staan.

"k Heb in Groningen ook een dochterje van jouw leeftijd. Ze heet Jeanne... Misschien zal ik ze nog eens weerzien, als..." "O, dat zult u stellig," verzekerde Olga vol vertrouwen.

Voor ze elkander verlieten, drukten de bezoeker en zij elkaar de hand als twee oude kennissen. Toen krom de onbekende de ladder op naar de hooizolder.

"Gaat u langs die weg heen?"

"Boven laat ik me door het dakvenster glijden aan de kant van de akkers."

En waar gaat u dan naar toe?

Hij maakte een gebaar.

"Daar ginder heen... Naar de voorste linies..."

Door de laatste grote aanval van het Engelse leger werd Olga's grootvader gered. Terwijl de Duitsers hem opgesloten hielden in de gevangenis der naaste stad, om inlichtingen van hem los te krijgen, wisten de Engelse troepen eindelijk de vijand uit Noord-Brabant te verdrijven. Ze drongen zo snel voorwaarts, dat de Duitsers bij hun overhaaste terugtocht vergaten, de oude man mee te nemen.

Enkele maanden later waren grootvader, Olga en vader allen weer met elkaar verenigd in het mooie, grote huis, waarin ze vroeger hadden gewoond.

Terwijl ze op een zomermiddag van het jaar 1945 hier gezellig bij elkaar zaten, kwam er onverwacht bezoek.

Een officier, met een meisje van Olga's leeftijd bij zich, trad de kamer binnen. Aan de klank van zijn stem herkende Olga hem als de nachtelijke bezoeker, met wie ze in het schuurtje had gesproken.

De drie mannen stonden een ogenblik sprakeloos tegenover elkaar. Zij waren te bewogen door de herinneringen aan de boze dagen, die nu achter hen lagen, om veel te kunnen zegen. Maar Olga en Jeanne vielen elkaar schreiend om de hals.

Schreiend, ja. Maar dit waren tranen van blijdschap en van dankbaarheid jegens God, die hen allen had samengebracht en hen dit weerzien deed beleven.

Opstanding

Diep weg in het dal ligt de donkere hof,
daar is het begonnen, Zijn lijden;
Op Golgotha's top staan drie kruizen geplant,
daar moest Hij in laatste nood strijden.

Daar heeft Hij geworsteld in nameloos leed;
van God en van mensen verlaten;
daar is het volbracht, wyl Zijn bloed heeft gekocht
die Hem en Zijn Vader vergaten.

Toen is Hij door vrienden ten grave gebracht.
Ze treurden, de jong'en en vrouwen.
Pilatus zendt wachters, verzegelt de steen,
hierop kunnen haters vertrouwen...?!

Maar laat na de sabbath, als 't licht aan de kim
in duisternis aarz'lend gaat gloren,
dan splijten de donkere luchten vaneen,
Gods Engel verdrijft Rome's wachten.

Dan treedt Hij naar buiten, de Heer van 't heelal,
dan heeft Hij de dood overwonnen;
dan heeft Hij voltooid het verlossende werk,
dat Hij in de stal is begonnen.

Nu heeft Hij verworven voor al wie Hem vreest,
het eeuwige, zalige leven;
nu kunnen wij juichen: Geen dood en geen hel
vermogen ons meer te doen beven!

P. A. DE ROVER